

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg forstår godt, at ordføreren for Kristeligt Folkeparti bliver en lille smule ophidset. Det ville jeg også blive, hvis det var, hvad man reelt havde at sige. Det er, hvad man i bibelsproget kalder hykleri, for det reelle er, at skøgerne og de udstødte tager man sig ikke af. Det er faktisk farisæerne selv, Kristeligt Folkeparti kæmper for.

Jeg vil godt sige til hr. Arne Melchior, at denne sag skal ikke gøres til hverken en indvandrers- eller udvandrersag, men da jeg er stærk i troen og kan svare på det, vil jeg gøre opmærksom på, at når der tales om det indvandrerproblem, som hr. Arne Melchior fik blandet ind i denne sag, sagde Jesus også til sine disciple: Kommer I til en landsby, hvor I ikke er velkomne, ryst da støvet af jer og forlad den så hurtigt som muligt.

Det kan jeg stå inde for at sige, det går jeg med på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 51:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Maskeringsforbud).

Af Knud Lind (FP) m.fl.
(Fremsat 31/10 89).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Engell):

Som det er fremgået af statsministerens åb-

ningsredegørelse, agter regeringen at fremsætte et lovforslag, der bl.a. har til formål at effektivisere indsatsen mod husbesættelser m.v., og heri indgår som bekendt også overvejelser om at indføre regler om forbud mod maskering.

Jeg har så sent som den 25. oktober 1989, dvs. kun 6 dage før fremsættelsen af det lovforslag, vi behandler i dag, besvaret et spørgsmål fra fru Kirsten Jacobsen om maskeringsforbud. I svaret oplyste jeg, at det er min opfattelse, at der bør gennemføres et maskeringsforbud, men at overvejelserne om den nærmere udformning af et sådant forbud endnu ikke er tilendebragt. Personlig er jeg således meget positivt indstillet over for et maskeringsforbud, om end det må erkendes, at et sådant forbud er forbundet med ikke ubetydelige afgrænsningsvanskeligheder.

Fremskridtspartiets forslag er netop et eksempel på, hvordan det kan gå, hvis man ikke er tilstrækkelig omhyggelig med udformningen af et sådant forslag. Efter den foreslåede bestemmelse i § 134 b, stk. 3, kan politiet tillade undtagelse fra maskeringsforbudet, når der ikke foreligger fare for offentlig orden og sikkerhed. Efter bemærkningerne er der tale om et konkret skøn i hvert enkelt tilfælde, og det er anført, at bestemmelsen vil kunne benyttes i forbindelse med fredelige optog såsom karneval, fastelavn, roligans og tilsvarende.

Denne affattelse af forslaget indebærer f.eks., at en fodboldtilskuer i Idrætsparken vil kunne straffes med fængsel i indtil 1 år, hvis den pågældende uden forudgående indhentet tilladelse er udstyret med klaphat og har malet sit ansigt i dannebrogsfarver, og det kan næppe være meningen. For ikke at belaste politiet med unødvendigt papirarbejde bør sådanne forhold, hvor bemaling tilsvarende har et legitimt formål, efter min opfattelse i det hele holdes uden for forbudet.

Der er også en række andre uklare punkter i forslaget, herunder hvorledes bestemmelsen i § 134 b, stk. 2, om at medbringe midler til maskering, forholder sig til den almindelig regel om forsøg i straffelovens § 21.

Sammenfattende må jeg som min vurdering af forslaget sige, at det skønt rigtigt i sit sigte er behæftet med sådanne uklarheder, at det ikke er egnet til vedtagelse i sin nuværende form.

Torben Lund (S):

Jeg vil starte med at sige, at Socialdemokrati-

[Torben Lund]

et ikke har nogen respekt for personer, som udøver vold, hvad enten det sker under demonstrationer eller i andre situationer. Jeg vil også sige, at vi skarpt tager afstand fra BZ'ernes anvendelse af hætter og masker. Vi mener, at de demokratiske rettigheder, herunder også den forsamlingsfrihed, som vi har her i landet, naturligvis bør udøves i åbenhed.

Når vi alligevel afviser Fremskridtspartiets forslag, hænger det sammen med flere ting. For det første er det, hvis man laver et sådant maskeringsforbud, fuldstændig umuligt at afgrænse, hvad der vil være strafbart, og hvad der ikke vil være strafbart. Jeg synes, justitsministeren udmærket gjorde opmærksom på et par tilfælde, hvor afgrænsningsproblemerne ville opstå. Hvad med gadeteater, hvad med det årlige karneval i København, optog af roligans osv.? Vi ville få en lang række situationer, hvor man overhovedet ikke kunne afgrænse, hvad der skulle være strafbart, og hvad der ikke skulle være strafbart. Det er den ene side af det.

For det andet tror jeg, at hvis man laver et forbud af denne art, vil det i virkeligheden være med til, at problemerne eskaleres. Man ville naturligvis bl.a. i BZ-kredse boltre sig i maskeringer, noget, der minder om maskeringer, forkædninger for at lægge sig lige op til grænsen af, hvad der kan være ulovligt, og der ville blive gjort talrige forsøg på at latterliggøre den offentlige orden. Jeg tror også, det ville kunne optræppe nogle konfliktsituationer.

Men dertil kommer, at man også ville kunne komme ud for, at fredelige, lovlige demonstrationer infiltreres af personer, som havde maskeret sig, og dermed kunne en fredelig demonstration – hvor man ikke havde haft nogen som helst tanker om at foretage maskering – udvikle sig til en ulovlig demonstration, hvor der bruges ulovlige midler, fordi der er nogle, der i maskeret form pludselig infiltrerer den pågældende demonstration. Også det er naturligvis en helt umulig virkning af det forslag, som Fremskridtspartiet har fremsat.

Endelig vil jeg sige, at i visse tilfælde skal man vel ikke afvise en eller anden måde at skjule sin identitet på. Jeg tænker på, hvis flygtninge her i landet holder en lovlig demonstration f.eks. foran ambassaden eller konsulatet for det land, hvorfra de er flygtet. Skal de personer ikke have en mulighed for at dække sig frem for at afsløre deres identitet for den ambassade el-

ler det konsulat, som de markerer en holdning foran?

Man kunne også tænke sig en anden situation: AIDS-ramte, som ville ønske at gå sammen i demonstration for at påvirke holdningen i Folketinget, påvirke holdningen andre steder til de forhold, man byder AIDS-ramte, og til indsatsen for forebyggelse osv. – fuldt legitime formål at markere, også i form af demonstrationer. Skulle man dér undlade at acceptere, at man under en eller anden form forsøger at sløre sin identitet? Jeg tror det bestemte ikke.

Jeg har bare nævnt dette som et par eksempler. Der kunne ganske givet nævnes andre eksempler, hvor det, at man skjuler sin identitet, kan have et berettiget formål. Også af den grund vil vi naturligvis afvise Fremskridtspartiets forslag.

Endelig kan jeg ikke lade være at gøre opmærksom på, at der er kun et eneste land her i den vestlige verden, hvor man har følt, at det var nødvendigt at lave et maskeringsforbud, og det er Vesttyskland. Der findes ikke andre steder, hvor man har lovgivning af denne art.

Vi afviser forslaget i sin helhed.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Undskyld, jeg bryder ind i ordførrækken, men jeg synes, hr. Torben Lunds sidste bemærkninger med eksempler på, hvornår det eventuelt kan være rimeligt at sløre sin identitet, ikke er egnede til at undsige forslaget, som jeg i øvrigt ikke her skal tage stilling til. Men der står udtrykkeligt i § 132 b, stk. 3, at politiet kan tillade undtagelse fra bestemmelserne i stk. 1 og 2, når der ikke foreligger fare for den offentlige orden og sikkerhed. Der står ikke engang »kan undtagelsesvis tillade«, men kan når som helst og i et ulimiteret antal tilfælde tillade de ting, som hr. Torben Lund pegede på.

Derfor syntes jeg, jeg med det samme ville markere, mens det huskes, at jeg kan ikke se nogen rimelighed i den del af hr. Torben Lunds afvisning.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Hvor meget jeg end agter justitsministeren og de øvrige ordførere, må jeg ganske kort sige, at jeg sjældent har hørt så dårlige undskyldninger for ikke at gå ind for et lovforslag.

[Knud Lind]

Jeg vil godt sige tak til hr. Arne Melchior, for hr. Arne Melchior slog nemlig lige ret ind på det rigtige punkt. Man får nærmest indtryk af, at det er nogle helt fuldautomatiske maskiner, der skal afgøre det her, og ikke folk i politiet, som skal foretage et fornuftigt skøn. Det drejer sig om for det første, om der foreligger fare for den offentlige orden og sikkerhed, og for det andet, om disse personer er ude i et ærinde, hvor de har en ond tro til at foretage sig noget, så man må antage, at der vil ske et eller andet.

Man vil selvfølgelig komme med tusind forskellige beklædninger, og der vil kunne ske alle mulige fejltagelser. Det, jeg synes er kedeligt, er, at man ikke skal give politiet en rimelig chance. Jeg er sikker på, der ikke er nogen politifolk, der unødigt vil slæbe en hel masse folk på politistationen for så at opdage, at det overhovedet ikke holder nogen steder.

Derfor er jeg skuffet over justitsministeren, for dette forslag er i virkeligheden meget, meget seriøst udarbejdet, men vi påstår ikke, at det er den endelige løsning. Der kan sagtens komme nogle andre ting, men jeg synes, det er forkert at komme med lige netop den undskyldning, som er fremkommet indtil nu.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg ved ikke rigtig, hvad hr. Arne Melchior mener om forslaget, men hr. Arne Melchior svarer faktisk § 132 b, stk. 3, i hr. Knud Linds forslag.

Det betyder, at vi foretager et ganske afgørende brud med demonstrationsfriheden her i landet, nemlig at der er visse demonstrationer, der skal gives tilladelse til, demonstrationer, hvor deltagerne på forhånd ønsker at sløre deres identitet. Hvis eksempelvis iranere vil demonstrere foran den iranske ambassade, kunne det måske være, at de ikke ville afsløre deres identitet for ambassaden.

Derved siger man, at princippet om, at demonstrationer skal anmeldes, overgår til et princip om tilladelse til demonstrationer, og efter hr. Knud Linds egen udlægning udøves denne tilladelse på skønsmæssig basis. Det tror jeg ikke hr. Arne Melchior i det lange løb er tjent med at mene.

(Kort bemærkning).

Torben Lund (S):

Nu fik hr. Leif Hermann taget en kort bemærkning før mig, men da hr. Arne Melchiors indlæg var direkte affødt af det, jeg sagde, er det også rimeligt, jeg selv replicerer.

Men jeg er enig i det, hr. Leif Hermann har sagt. Vi kan ikke her i landet have et system, hvor man skal søge om tilladelse til at optræde med en bestemt påklædning under en bestemt form. Politiets skøn skal ikke være afgørende for, om en demonstration kan afvikles eller ikke afvikles. Det vil jeg i hvert fald stærkt advare imod.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg er lidt ked af, at man forsøger at afspore debatten på denne måde og i særdeleshed hr. Leif Hermann, som jeg ellers kender som en dygtig politiker. Der står ikke et eneste sted i dette lovforslag – det er muligt, at hr. Leif Hermann har set det, men jeg har da trods alt lavet det – noget om, at nogen skal søge om noget som helst. Vi ved udmærket, at folk reelt ikke skal søge om tilladelse til lovlige demonstrationer. Man skal holde sig til, at politiet efter et foretaget skøn kan tillade undtagelse fra bestemmelserne. Selve demonstrationsfriheden gør, at man ikke engang har nødig at søge. Når man normalt gør det, er det mere af hensyn til ruten osv. og de myndigheder, der er i København og andre steder.

Derfor kan man af gode grunde ikke sige, at dette er det eneste sted, hvor der står, at man skal søge om en grundlovssikret frihed, og heller ikke, at det kun er et spørgsmål om vurdering på stedet.

Jeg har tidligere sagt, at politiet på ingen måde er interesseret i at slæbe en hel masse uskyldige mennesker, roligans, gamle husmødre, der har fået regnhætter på, osv. på politistationen, men det er faktisk det, man lægger i det som en dårlig undskyldning for, at man ikke vil gøre noget ved denne sag.

Det er stærkt beklageligt, og det er meget beklageligt, at justitsministeren går foran med denne misinformation om et lovforslag, som justitsministeren skulle have læst godt og grundigt igennem.

[Knud Lind]

Justitsministeren har haft sine embedsmænd til at kigge dette lovforslag igennem, og så kommer man med så tynd og lille en undskyldning. Det er beklageligt.

Helge Adam Møller (KF):

Ifølge Folketingets forretningsorden § 26, er det ikke tilladt at synge fra Folketingets talerstol, så jeg skal undlade dette og nøjes med at læse et vers op:

»I alle de riger og lande,
hvorhen jeg i verden fór,
jeg fægted med åben pande
for, hvad jeg for alvor tror.«

Sådan skrev B. S. Ingemann 1837 i første vers af »Holger Danske«.

Samme digt har et sidste vers, som lyder:

»Vil dansken i verden fægte,
men dølger åsyn og navn,
jeg véd, hans ånd er ej ægte,
jeg tager ham ej i favn.«

Jeg er enig med Ingemann, og digtet burde nok udleveres til BZ'ere og andre maskemænd, som skjuler deres identitet. For hvad er det i virkeligheden, Ingemann siger? Jo, omsat til nutidsdansk siger han, at tror man på noget, vil man kæmpe for nogle ideer og nogle tanker, vil man bruge sine demokratiske rettigheder, så må man gøre dette åbent og ærligt. Man må altså turde stå ved sine holdninger, ellers er man ikke demokrat, men bare en fej og ynkværdig person.

BZ'ere og andre bøller, som er modne nok til at kaste brosten, smadre butikker, ødelægge biler og bruge vold som deltagere i demonstrationer, der hærgende drager igennem specielt København, ja, sådanne personer burde også være modne nok til at stå ved deres gerninger og synspunkter. Men det er de ikke, det har vi mange eksempler på. Ingemanns digt »Holger Danske« og hans morale om at fægte med åben pande for, hvad man for alvor tror, gør intet indtryk på disse personer. Men det er jo også ganske typisk, at det er kriminelle, der søger at skjule, hvem de er.

På baggrund af disse bemærkninger er det sikkert ikke overraskende, at jeg og den konservative folketingsgruppe har den opfattelse, at

der bør indføres et maskeringsforbud i forbindelse med demonstrationer og lignende. Vi finder det naturligt og i overensstemmelse med dansk demokratisk tradition, at man ved sådanne demonstrationer står ved, hvem man er.

Ideen og hensigten med lovforslaget fra Fremskridtspartiet er jeg således ganske enig i, men forslaget er ikke problemfrit. Det er min vurdering, at forslaget, som jo har til formål at lette politiets arbejde med at forfølge forbrydelser begået af BZ'ere og tilsvarende lovbrudere, vil give anledning til betydelige afgrænsningsproblemer.

Justitsministeren har netop i sit indlæg for ca. 10 minutter siden beskrevet nogle af disse problemer, andre ordførere har været inde på tilsvarende – nogle, efter min mening, mere relevante eller måske snarere mindre relevante end andre.

Jeg må derfor konkludere, at det foreliggende lovforslag indeholder nogle uklarheder, som gør, at det ikke er egnet til vedtagelse. Men jeg ser frem til, at det vil lykkes for regeringen at få udarbejdet et forslag, som har samme formål som det foreliggende, men som samtidig ikke vil give administrative problemer for de betjente, der oftere og oftere står ansigt til ansigt med voldelige, maskerede BZ'ere.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Hvis maskeringsforbudsforslaget var trådt i kraft, ville jeg næsten antage, at man, måske helt ud i det absurde, kunne have sigtet den konservative ordfører, som netop har været på talerstolen, for magen til det maskeringsarbejde, der blev lavet heroppefra, skal man lede længe efter.

Man lovpriste dette at kæmpe med åbent visir osv., og man sluttede med at sige, at man desværre ikke kunne stemme for dette lovforslag alligevel og håbede på, at regeringen engang i år 2025 måske fik samlet sig sammen til at komme med et lovforslag, der nok var lidt bedre end det her. Det var reelt den tale, der blev holdt af den konservative ordfører, og det kalder jeg maskering, så det basker.

Men det er politisk maskering, hvor man ikke ønsker virkelig at tilkendegive, hvad ens holdning er. Man skulle have sagt: Vi ønsker ikke at stemme for forslaget. Og så skulle man have sagt: Vi havde i øvrigt udtalelser fra vores

[Knud Lind]

kære justitsminister på landsmødet, som sagde, at nu måtte vi se at gøre en hel masse ved disse BZ-problemer, men det bliver ikke lige her og nu, og vi fejrer det ind under gulvtæppet. Det bliver kun på landsrådsmøder og lignende, vi vil svinge os op til at tale om maskeringsforbud, men når vi kommer ind i folketings salen, så maskerer vi de ord, vi siger, på så fiffig en måde, at ingen i pressen kan finde ud af, at De Konservative i reglen ikke ønsker at gøre noget – med justitsministeren i spidsen.

Leif Hermann (SF):

Jeg må dog indrømme, at den maskeringskunst, som hr. Helge Adam Møller åbenbart har mestret så godt i hr. Knud Linds øjne, den virkede ikke på mig. Jeg var helt klar over, at hr. Helge Adam Møller er fuldt og helt tilhænger af dette forslag. Men det er der åbenbart ikke basis for i regeringen, og det er jeg da tilfreds med.

Når det er sagt, skal jeg sige, at vi i SF ikke har nogen som helst form for sympati for ballademagere ved demonstrationer. Vi har ingen sympati for, at folk er maskerede ved demonstrationer, så de får sløret deres identitet. Vi mener som andre, at man selvfølgelig må kunne vise sin identitet, også når man betjener sig af den demokratiske ret, det er at demonstrere.

Problemet er imidlertid, at når vi har BZ'ere, der er maskerede, er det, fordi politiet permanent fotograferer enhver form for BZ-aktivitet. I det øjeblik BZ'erne er ude for det, ønsker de naturligvis ikke – med de ting, de har været ude for, berettiget eller uberettiget – at afsløre deres identitet.

Det er altså vigtigt, at vi tager det spørgsmål i betragtning, der hedder: Hvorfor er disse mennesker maskerede, sådan som de er? Ja, det skyldes, at de er blevet mødt med reaktioner, som i det mindste – kan det vist temmelig kraftigt siges – er helt, helt ude af proportion med, hvad de har lavet.

Hvis vi så ser på hr. Knud Linds lovforslag, må man sige, at der unægtelig er malet med den meget brede pensel. Jeg tror, hr. Knud Lind har sagt til sig selv: Nu tager vi det hele med for alle eventualiteters skyld, og så kan det nok lade sig gøre under udvalgsbehandlingen at få snedkereret et eller andet til, der virker, som om det er velgennemtænkt.

Men faktisk er det forbudt at bære enhver form for genstand eller noget andet, der er egnet til at sløre identiteten, rundt på sig, eller hvad det hedder, hvis man er på vej til en i øvrigt fuldt lovlig demonstration. Altså elefanthuen om vinteren og øjenskyggen, det duer ikke, hvis de befinder sig i tasken på vej til en demonstration. Bredskyggede hatte, solbriller, påklippede overskæg – alle de hemmelige agenter, som jo helst ikke skulle kunne afsløres som sådanne, hvis de befinder sig i en situation, hvor de kan antages at være i en demonstration eller i nærheden af en demonstration, måske oven i købet på vej til den, ville også falde ind under det.

Ja, jeg tror oven i købet, at det ville være sådan, at uropolitiet, som jo er til stede ved den slags demonstrationer, vil falde ind under det, når de er i civil. De slører netop deres identitet, og det må man jo efter forslaget ikke gøre. Altså cowboyjakken og læderbæltet, der er i tasken hos urobetjenten på vej til demonstrationen, må han ikke have. Han risikerer op til 1 års fængsel.

Og bryder man så disse strenge forskrifter, får man bøde, hæfte eller fængsel. Og der er i øvrigt ikke angivet noget om, under hvilke betingelser man skal have det ene eller det andet. Det er et skøn, som hr. Knud Lind jo er så begejstret for, der formentlig skal udøves – denne gang dog ikke af politiet, men af domstolene.

Det kan undre mig lidt, at hr. Knud Lind kaster sig ud i en lovgivning af denne karakter, når det nu er sådan, at hr. Knud Lind er så optaget af dette problem i stedet for måske at interessere sig for det reelle problem. Det, hr. Knud Lind jo rent faktisk gør, er, at han siger, at vi kan gå hen og lovgive om nogle mennesker, som vi ikke rigtig bryder os om, om deres måde at udtrykke sig på. Det kan man ikke rigtig lovgive om, hr. Knud Lind. Man kan ikke lovgive om, at folk ikke må være sådan og sådan. Det kan man diskutere med dem og ændre deres holdninger, men der er grænser for, hvad man kan lovgive om.

Når lovforslaget så samtidig er lavet sådan, at hr. Knud Lind direkte står og nægter, at man skal søge tilladelse hos politiet, hvis man skal – om jeg så må sige – have undtagelse for disse forbud, så er det lidt ejendommeligt, at hr. Knud Lind selv skriver, at politiet kan tillade det. Jamen en tilladelse er vel noget, der følger

[Leif Hermann]

efter en ansøgning eller en anmodning, eller hvad vi nu skal kalde det. Noget skal vel indgives til politiet, for at politiet kan forholde sig til det.

Hr. Knud Lind ryster på hovedet. Vi må så gå ud fra, at det er mundtlige tilladelser. Hvad nu, hvis den betjent, der har givet den mundtlige tilladelse, ikke er til stede? Hvad så? Hvordan skal man kunne dokumentere, at disse ting er til stede?

Under ingen omstændigheder vil vi have med dette forslag at gøre. BZ-problemerne skal efter vores opfattelse tackles på en ganske, ganske anden måde, og dér kunne det være en løsning, sådan som det var tilfældet ved den sidste BZ-demonstration, at nogle behjertede mennesker stiller sig bagest i rækkerne og ser til, at alt går ordentligt til.

Justitsministeren (Engell):

Det er kun en meget kort bemærkning til hr. Knud Lind, som mente, at der var en manglende overensstemmelse mellem det, jeg sagde på Det Konservative Folkepartis landsrådsmøde for nylig, og så det, jeg siger her i folketingssalen, i forbindelse med BZ-spørgsmålet. Jeg vil bare sige til hr. Knud Lind, at jeg overhovedet ikke havde ordet i forbindelse med Det Konservative Folkepartis landsrådsmøde, så alene af den grund kan der dårligt være en manglende sammenhæng i, hvad jeg har sagt.

Jeg ser meget gerne – som jeg var inde på i mit første indlæg – at regeringen kan fremsætte et forslag. Men det lovmæssige grundlag må være i orden, og det var det, jeg præciserede jeg ikke mener er tilfældet i Fremskridtspartiets forslag.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg beklager, hvis justitsministeren på landsrådsmødet har været maskeret som hr. Ninn-Hansen.

Hr. Leif Hermann bliver ved med at hænge sig i et enkelt ord, »tillade«, og nu er vi inde i ordbøgerne i stedet for at finde undskyldningerne. Men jeg vil godt benytte et eksempel.

F.eks. kunne formanden i denne sal »tillade«, at hr. Leif Hermann kom med nogle udtalelser, som andre måske syntes ikke var relevante. Dermed er ikke sagt, at hr. Leif Hermann skal søge om at komme med nogle udtalelser,

som andre ikke kan lide, forinden hr. Leif Hermann går på talerstolen. Men formanden kan også omvendt rejse sig og sige, at det »tillader« han ikke. Der er altså ingen ansøgning dér, og det er der heller ikke i det andet.

Når vi netop har lagt vægt på dette med »tillade« og det hviler på en skønsnæssig vurdering hos politiet, så er det først og fremmest, fordi man ikke er forpligtet til at søge tilladelse til en lovlig demonstration, hvis vi skal se på grundloven i al sin enkelthed. Og dernæst ville det give et bureaukrati uden lige. Det er derfor, vi håber på, at det danske politi vil øve et fornuftigt skøn ude omkring, hvor problemerne opstår.

Jeg er da klar over, at der vil kunne komme alle mulige fortolkninger, men jeg vil godt sige til hr. Leif Hermann afslutningsmæssigt i denne korte bemærkning, at det er et spørgsmål, om et maskeringsforbud skulle være så fantastisk svært. Der har jo været et maskeringsforbud siden 1700-tallet og frem til 1954, som ikke har givet problemer.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Min principielle holdning har ikke ændret sig. Det er mere til hr. Knud Linds argumentation for den tilladelsessituation, man står i.

Det er altså en tilladelse, der konkret skal gives, når f.eks. en demonstration starter. Vel, den demonstration går pænt og roligt indtil et bestemt øjeblik; så går den ikke roligt længere, og så bliver der det, som hr. Knud Lind måske vil kalde for »fare for fred og orden«. Hvad er kommandoen så? »Af med maskerne!« eller hvad? Det er jo en fuldstændig absurd situation. Hr. Knud Lind forestiller sig en situation, som ganske enkelt ikke er til at administrere.

Men jeg skal i øvrigt ikke forlænge debatten med korte bemærkninger, blot bruge det her som illustration af, at hr. Knud Lind altså heller ikke har gennemtænkt sine egne tanker i forbindelse med formuleringen af dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Nu er livet uden for Christiansborgs meget teoretiske verden gudskelov lidt anderledes, og jeg vil godt sige til hr. Leif Hermann, at for det

[Knud Lind]

første taler man om modsætningsvis: der skal foreligge en fare for den offentlige fred og sikkerhed. Det er det første, man skal tage med i sin bedømmelse.

Det næste er – og så meget vil jeg da gerne medgive hr. Leif Hermann – at jeg er helt sikker på, at hvis nogle, der skal afholde et karneval, for ikke at løbe ind i disse problemer søger kommunen angående de ruter, de skal have osv., så vil de gå op til politiet og sige: Vi afholder et karneval dér og dér, og dér vil vi bære en hel del masker – for ikke at løbe ind i de problemer. Jamen det er da helt naturligt, og det er på linje med, at når nogle cykelryttere ønsker at afholde cykelløb, så henvender de sig også til politiet og meddeler, at de ønsker at afholde et cykelløb.

Der er intet unormalt i det, men det bliver unormalt, og det bliver nærmest grotesk, når teoretikerne i denne sal, som er så uendelig langt væk fra alle problemerne udenfor, først får taget det op og vendt og drejet hvert eneste ord i stedet for at være en lille smule positive over for de intentioner, der er i lovforslaget. Det er man ikke, og man kunne lige så godt sige fra hr. Leif Hermanns og fra de andre ordføreres side: Vi er imod det. BZ'erne skal have lov til at gøre lige, hvad der passer dem, og de skal selvfølgelig ikke straffes. Sådan skal man sige det.

Bjørn Elmquist (V):

Ja, det er jo en tung procedure, som det altid er, når vi har en debat, hvor hr. Knud Lind er med. Det er fantastisk, at ingen af ordførerne kan gå på talerstolen, uden at hr. Knud Lind skal op og bruge de korte bemærkninger – og ud over enhver tidsmæssig begrænsning! Jeg er rigtig ked af, at vores debat skal have sådan et forløb, og jeg forventer også, at hr. Knud Lind benytter sig, ikke af sin taleret, men nærmest talepligt, til at tage bopæl heroppe på talerstolen, når nu jeg er færdig med mit indlæg.

Jeg er ked af, at hr. Knud Lind ikke kan få ind i sin knold, havde jeg nær sagt, at der er nogle fejl, nogle mangler ved dette forslag. Jeg synes, vi er kommet meget langt væk fra det oprindelige udgangspunkt, et udgangspunkt, som vi i mit parti er enige i er et problem, nemlig at der findes folk, der vil misbruge vores frie demonstrationsret i Danmark til at gøre demonstrationen ulovlig faktisk, udfolde ulovlige aktiviteter og så samtidig sløre deres identitet,

så det gøres umuligt for samfundet, for ordensmagten, at fastholde dem i et efterfølgende retligt ansvar. Det er jo dér, vi har kernen af problemet.

Jeg tror, vi er meget få i denne sal, som ønsker at gå ud og hindre den fri demonstrationsret. Vi er også meget få, der ønsker at hindre den slags demonstrationer, som der er givet eksempler på her fra talerstolen: de politiske flygtninge, som gerne vil give deres utilfredshed til kende, men med sløret identitet. Vi kunne også nævne et eksempel som cyklistdemonstrationen, der var for nylig, med udgangspunkt fra Rådhuspladsen, hvor man i protest mod bilernes forurening havde luftmasker, eller hvad det hedder, foran næse og mund. Og det er selvfølgelig også en sløring af ansigts-trækkene.

Men når jeg er nået så langt, må jeg vende tilbage til det, jeg sagde i starten, hr. Knud Lind. Det her er ikke noget, som vi kan bruge. Der er elementer i det, som helt klart trækker i den rigtige retning, men det nytter jo ikke noget at sige, at justitsministeren har haft sine embedsmænd til at kigge forslaget igennem og komme med en meget tynd forklaring på, at det ikke duer. De største eksperter, vi har på området, er nu engang de folk, der sidder ovre i Justitsministeriet. Og når de giver os belæg for at sige, at det ikke duer, som det er udformet her, så må vi tage det til følge. Hvis de siger til os, at det formål, vi søger at opnå – og det var det, jeg var inde på i starten – ikke kan opnås med dette forslag, må vi simpelt hen sige til hr. Knud Lind og til Fremskridtspartiet: Duer ikke – om igen! og så deltage, når nu justitsministeren forhåbentlig inden længe kommer med et bedre forslag.

Jeg har også vanskeligheder ved at forstå det, der i lovforslagets § 1 står i stk. 3 i den nye § 134 b, om, at politiet kan tillade undtagelse fra bestemmelserne, og jeg er heller ikke tryk ved det, som står i den foreslåede § 134 b, 1. stykke, for jeg kan godt forestille mig, at der f.eks. er urobetjente, som hr. Leif Hermann var inde på, der kunne risikere at skulle komme under tiltale her. Jeg tror ikke, at politiet ville gøre det. Selvfølgelig ville der da være så meget sund fornuft hos politiet, at de ikke begyndte på den slags ting.

Men vi må i hvert fald sikre os, at vi ikke laver lovsjusk, når vi skal vedtage en paragraf, der skal ramme så præcist, som vores ønsker er i dette tilfælde.

Kirsten Lee (RV):

Det Radikale Venstre har absolut ingen sympati for BZ'erne og deres voldsmetoder, og vi nærer også en inderlig afsky for deres hætter og deres masker. Tror man på noget, og vil man bruge sine demokratiske rettigheder for at fremme sine ideer, bør man naturligvis stå åbent frem. Det har vi jo set smukt demonstreret i denne tid, hvor hundrede tusinder østeuropæere har demonstreret for frihed og demokrati og udsat sig selv for ganske betydelig personlig risiko helt uden maskering.

Når vi alligevel ikke helhertet kaster os over et maskeringsforbud, er det, fordi det – som justitsministeren ganske rigtigt har påpeget – er forbundet med ganske betydelige afgrænsningsvanskeligheder.

Og så er jeg enig med de øvrige ordførere i, at der jo også er noget vrøvl i Fremskridtspartiets forslag, for efter forslaget kan der tilsyneladende godt gives tilladelse til, at deltagerne i en fredelig BZ-demonstration bærer maske.

I øvrigt ved vi jo, at BZ'erne kan være kreative med henblik på at sløre deres identitet. Det så vi i tv for kort tid siden, hvor de optrådte med paryk, og nogle med hat og solbriller.

Det er et problem at vurdere, hvornår man er maskeret. I nogle tilfælde påbyder vi faktisk folk, at de skal maskere sig til ukendelighed, nemlig når de skal bære motorcykelhjelm, og vi anbefaler endda helst, at de også bruger en ansigtsbeskyttelse. Skulle de gøres kriminelle? Og mon ikke BZ'erne hurtigt ville finde på at bruge motorcykelhjelm?

Hvad med fredelige demonstranter, der på en kold vinterdag trækker uldhuen ned over ørene og halstørklædet op for munden? Skal de kriminaliseres for ikke at ville fryse?

Mulighederne for unddragelse og latterliggørelse i et forslag som det her er uendelige, og vi tror, at BZ'ernes destruktive kreativitet nok skal finde veje til at omgå et sådant forbud. Vesttyskerne fandt jo på et maskeringsforbud, som viste sig utilstrækkeligt. Det forhindrede ikke BZ-demonstrationer i at udvikle sig voldsomt. Nu er det så skærpet her i sommer, men endnu har man ingen erfaringer.

Justitsministeren har oplyst, at vesttyskerne eventuelt vil kunne vurdere deres erfaringer i løbet af næste sommer. Så må vi se på dem til den tid.

Det, der er væsentligt i alt dette, er at hindre, at demonstrationer udarter voldsomt. Det kan et maskeforbud som det, der er foreslået her, ikke sikre. Skal man gå ind for et maskeforbud, skal det være noget, der ikke indebærer afgrænsningsproblemer, og den målsætning er ikke opfyldt med Fremskridtspartiets lovforslag.

Arne Melchior (CD):

For at anskueliggøre CD's intentioner vedrørende det foreliggende lovforslag skal jeg oplyse, at det vers, som hr. Helge Adam Møller citerede i sit indlæg på talerstolen, citerede jeg nøjagtig magen til på CD's landsmøde for et par weekender siden, så der skal altså ikke herske tvivl om, at vi er beredt til ligesom en række ordførere, der har indledt deres indlæg her i dag med at tage afstand fra vold, også at tage afstand fra at forsøge at unddrage sig det ansvar, man påtager sig, når man udøver vold. Det må Ingemanns vers være egnet til at fastslå som almenlydlig regel her i landet.

Disse mennesker, som hver søndag prædiker miljø, men som – ikke alle sammen, men nogle af dem – bruger adskillige hverdage, for nylig en hel uge, til at svine miljøet til, både det fysiske og det åndelige, deres handlinger har jeg ikke megen stor sympati for.

Når dette er sagt, må jeg dog skuffe hr. Knud Lind med at give tilslutning til det, som justitsministeren sagde. Når denne sag, som jo også de aftrykte spørgsmål viser, og som justitsministeren her i dag har bekræftet, er genstand for grundig behandling i Justitsministeriet, finder CD det helt fint, og sagen har ikke mere hast, end at vi naturligvis bør afvente den grundige, faglige behandling, som spørgsmålet altså nu er genstand for.

Jeg er ikke så bekymret som nogle med hensyn til afgrænsningsproblemerne, men det vil vi jo netop få specialisterne bedømme af. Når der f.eks. står – det er det forømtalte stk. 3 i lovforslagets hovedparagraf, altså den foreslåede § 134 b – at »politiet kan tillade«, så kunne man jo f.eks. tænke sig at forme den lidt anderledes og sige, at politiet skal se bort fra stk. 1 og 2 i tilfælde, hvor det drejer sig om en fredelig demonstration. Jeg kan da godt forstå de ordførere, der, når der er tale om tilladelse, har sluttet, at så må der også være tale om en ansøgning, der går forud for, at tilladelse kan gives. Jeg

[Arne Melchior]

gætter mig til, at det både sprogligt og formelt kan bringes til at fungere.

Vi er ikke rabiate i sagen, vi har sympati for sagen, men vil altså anbefale også Fremskridtspartiet – og det kan vel være, vi kan få sådan en melding fra hr. Knud Lind endnu i dag, hvis han går op oftere – at også hr. Knud Lind slår sig til tåls med, at ministeriet arbejder med sagen. Og da Fremskridtspartiet jo har stor tillid til den nuværende regering, fremgår det på mange måder, kan man bestemt have tillid til justitsministeren og hans stab, og så kan hr. Knud Lind godt tage den med ro en lille stund.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Når man kommer med lovforslag eller beslutningsforslag, kan man meget nemt blive til grin. Det er ganske givet, for folk kan altid finde noget, som de er tilfreds med, og noget, de er utilfreds med, og så prøver at gøre lidt grin med det. Det synes jeg egentlig også der er gjort fra mange ordføreres side i dag, men det er altså heller ikke noget nyt.

Man kan diskutere, om lovforslaget skal have den udformning, det har her. Det har vi jo udvalgsbehandlingen til. Der kan man komme og sige: Den dér paragraf synes vi er forkert udformet, den vil vi gerne have ændret, eller vi vil gerne have stillet spørgsmål om det og det.

Kristeligt Folkeparti kan heller ikke tilslutte sig forslaget – det gør vi jo sjældent – som det foreligger lige præcis sådan og sådan, men vi vil gerne i udvalget arbejde med det, og når udvalgsbehandlingen er slut, se, om der er kommet et resultat, som vi kan sige ja til.

Der ligger jo en intention i det, som store dele af den danske befolkning er enig i: netop at man ikke skal have lov til at optræde maskeret, når man udfører sine ting, men hvordan man vil forhindre det, er jo en helt anden sag, og det er der jo også tydeligt givet udtryk for. Det må vi se på i udvalget og undersøge, om der er nogle afgrænsningsproblemer, nogle muligheder, og hvordan gør vi det?

Kristeligt Folkeparti vælger altid at gå sagligt ind i de forslag, der bliver fremsat, uanset hvilket parti de kommer fra, hvis der er nogle ting deri, som vi mener er rigtige. Og vi mener, at dette med maskeringer ved BZ-aktioner og lignende er et problem, og det er vel det, der er den dybeste årsag til, at dette forslag er blevet fremsat. Så er der intet, der hindrer justitsmini-

steren i at komme med et forslag inden jul eller efter jul, som kan arbejdes sammen med det forslag, der ligger. Så kan man, når tiden er gået og udvalgsbehandlingen slut, se, hvad resultatet bliver. Det er vel det, de fleste gerne vil.

Vi vil gerne tilsige en positiv udvalgsbehandling.

Knud Lind (FP):

Jeg vil gerne sige tak til de to sidste ordførere, i særdeleshed ordføreren for Kristeligt Folkeparti, fordi hun netop sagde noget, der er meget vigtigt, nemlig at der ikke er nogen lovforslag, end ikke justitsministerens, som kommer igennem folketingsalen – det er i hvert fald de færreste – uden at der bliver stillet ændringsforslag til forbedring af disse forslag. Og det er jo rigtigt, som ordføreren for Kristeligt Folkeparti siger, at det er netop det, man har udvalgsarbejdet til. Man kunne bl.a. sende det over til Justitsministeriet til udtalelse og eventuelt få juridiske forbedringer i det her lovforslag. Den slags synes jeg er reel snak fra en ordførers side.

Det er også reel snak, hvis hr. Leif Hermann, der tidligere har angrebet politiet i bladet Dansk Politi, har en stillingtagen i denne sag og siger: Det ønsker vi ikke. Det er også reel tale.

Det, jeg ikke kan lide, er alle dem, som er kommet med mere eller mindre mystiske undskyldninger – jeg må desværre sige: inklusive hr. Leif Hermann.

Jeg har ikke hørt et eneste ord om, hvad man ville sætte i stedet for det her – en dialog eller andet. Nej, man kører bare frem med, at det rent juridisk ikke er tilstrækkeligt. Heller ikke fra Socialdemokratiets side har man på nogen måde vist, at man måske ville noget andet. Lad os nu sige, at man sagde: Jamen dette er ikke vejen til at løse BZ-problemet; man skal gå en helt anden vej, det kunne man godt tænke sig fra Socialdemokratiets side, fra SF's side. Derfor mangler jeg faktisk noget i de indlæg.

Jeg vil godt sige, at vi er villige til under udvalgsarbejdet at foretage de nødvendige justeringer i dette lovforslag. Vi ser med stor glæde på det, hvis man fra Kristeligt Folkepartis og anden side og fra justitsministerens side ville komme med nogle ting, som man mente ville forbedre dette lovforslag.

Og så vil jeg da også godt sige her: Jeg er lidt ked af, at man har rakket det her forslag ned, for forslaget er i meget nær familie med det til-

[Knud Lind]

svarende vesttyske forslag. Det er så nært beslægtet, at det næsten springer frem i selve paragrafferne, ordet »mundering« osv. Der er mange ting, som siger, at der er andre jurister end lige den lille afdeling oppe i det nordlige Danmark, der har arbejdet med det her. Og vi må sige, at de vesttyske jurister vel ikke er de værste. Der er i hvert fald nogle flere af dem i ministerierne, som kunne se på et sådant forslag.

Og vi er klar til at efterkomme de indvendinger, der er, dvs. de indvendinger, som har et rent sagligt islæt. Men vi kan ikke godtage de mystiske undskyldninger, der er kommet dels fra De Konservative, dels fra Venstre og fra justitsministeren. Det, man kommer med her, passer ikke sammen med det, man siger ude i forsamlingshusene. Duer ikke – om igen, siger man fra Venstres side. Det vil det vesttyske Justitsministerium bestemt ikke synes om, for forslaget er jo en tvilling til det, der er lavet i Vesttyskland, det er bygget op med det vesttyske forslag som forbillede.

Debatten i dag har vist, at ordsproget om, at en vis person gik hen og døde på grund af mangel på undskyldninger, stadig væk står til troende, i hvert fald for så vidt angår De Konservative og Venstre.

Men debatten har desværre også vist noget helt andet. Den har vist, at et flertal i dette Ting undsiger den demokratiske retsstat. Når man endelig har muligheden for at hjælpe politiet i deres arbejde, når man endelig har muligheden for at hjælpe retsstaten, så undsiger man den.

Debatten viser også, at flertallet, inklusive hr. Bjørn Elmquist og hr. Helge Adam Møller og justitsministeren, reelt med den afstandtagen, der har været her i dag, fortsat godkender store butikstyverier fra BZ'ernes side, husbesættelser, godkender vold mod politiet, godkender årelangt hærværk mod civilbefolkningen, godkender vold, godkender, at de erhvervsdrivende i København i årevis har måttet kæmpe mod dette uvæsen, godkender afbrændingen af benzinstationer osv.

Og hvorfor? Når der endelig kommer et lovforslag, som betyder, at politiet reelt har en mulighed for at skride ind og straffe de skyldige og i andre tilfælde i hvert fald kunne virke dæmpende på disse folk, der vil sløre deres identitet, ja, så siger justitsministeren fra, så siger den retspolitiske ordfører for Venstre og den konservative ordfører fra. Dermed sender man re-

elt det budskab til BZ'erne: Fortsæt bare ganske ustraffet. Det er det signal, Folketinget og justitsministeren giver. Jeg ved ikke, om justitsministeren er klar over, men jeg håber det da, at han er politiets øverste chef. Justitsministeren undsiger den etat, han reelt skulle hjælpe.

Det er derfor, jeg siger, at det klare signal fra flertallet desværre – med undtagelse af CD, med undtagelse af Kristeligt Folkeparti – lyder: Fortsæt ulovlighederne! Vi skal nok dække jer ind. I skal ikke blive straffet. I fortsætter med identitetssløring, så politiets arbejde hæmmes mest muligt. Det er det, man siger klart ja til herinde fra justitsministerens og de øvriges side.

Så ved jeg godt, at der er en nuanceforskel i forhold til hr. Leif Hermann og hr. Ole Espersen, for dér er holdningen lidt mere nuanceret. De godkender reelt denne uparlamentariske form.

Jeg tror, at man skal over i denne mystiske jungle af socialistiske ideer og tanker om noget samfundsomstyrtende. Det er, ligesom om det ligger dér. Når SF kommer til magten, er der ifølge SF's program visse personer af borgerlig observans og politiet, der ikke skal have de samme borgerlige rettigheder. Jeg kan forstå, at SF har den tankegang, at man ligesom har en hang til det, hvor det samfundsomstyrtende element, der ligger i BZ'erne, er en politisk holdning, og det skal SF have lov til at have.

Det er hykleri, når justitsministeren siger, at dette lovforslag desværre er af en sådan karat, at det ikke kan bruges til noget som helst. Det bruges hver dag nede i Vesttyskland.

Det er også hykleri, når man påstår, at et forbud mod maskering ville give alle disse problemer. Tænke sig, vi har haft et maskeringsforbud fra 1700-tallet og frem til 1954. Er der en eneste her i salen, der bare er kommet med et eneste bevis på, at det har givet problemer? Nej. Det stod i Københavns politivedtægt frem til ca. 1954.

Men jeg håber i hvert fald, at når de ordførere, som har forsøgt at maskere sig godt vedrørende det her lovforslag, kommer op i det lukkede Retsudvalg, så vil de arbejde lidt mere seriøst.

Vi kan senere høre justitsministeren udtale udadtil, at man på et eller andet tidspunkt må bekæmpe det med BZ'erne, og man overvejer en lovgivning vedrørende maskeforbud, men

[Knud Lind]

når man virkelig får tilbudet, et rigtig godt tysk tilbud, så siger man nej tak.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Ja, nu er det heldigvis en kort bemærkning, jeg har fået, så jeg kan slet ikke svare på alle de uhyrligheder, som hr. Knud Lind kan rive af sig her fra talerstolen.

Hr. Knud Lind var inde på spørgsmålet om det vesttyske forslag. Jeg kender det ikke i detaljer. Det kan da godt være, at hr. Knud Lind har haft fat i den røde ordbog og siddet og oversat fra det tyske. Jeg er i hvert fald vidende om, at vi i Retsudvalget har stillet spørgsmål til Justitsministeriet om, hvordan det går med det vesttyske forslag, og vi forventer at få et svar; det er sikkert på vej.

Jeg har ladet mig fortælle, at man i dele af Vestberlin har problemer med bestemmelsen, således at ældre damer, der tilfældigvis bor i et BZ-kvarter og er på vej tilbage fra grønthandleren med en appelsin i nettet, kan risikere at blive anholdt under mistanke for, ikke at ville maskere sig med appelsinerne, men at bruge appelsinskrællerne som beskyttelse mod tåregas, hvis de skulle blive mødt med tåregas et sted. Det i sig selv skulle gøre dem til suspekte personer.

Jeg ved ikke, om hr. Knud Lind kender til den slags konsekvenser af de forslag, der er. Jeg kan høre, at han ryster på hovedet. Det er muligt, at vi skulle undersøge det lidt nærmere, og at det ikke bare klares med at bruge Gyldendals tysk-danske røde ordbog.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg vil da godt sige til hr. Bjørn Elmquist, at det er muligt, at der er nogle damer nede i Berlin, der har nogle problemer med nogle appelsinskaller i forhold til den tyske grundighed. Det, vi behandler her, er et rent fordansket forslag, og det er dansk politi, der skal gennemføre det. Jeg er sikker på – så meget kender jeg dansk politi – at de ikke ønsker at slæbe folk til politistationen og rejse sager.

Hr. Bjørn Elmquist svarede ikke på det, der blev sagt heroppe, netop det, at man godkender den fortsatte undergravning af den demokratiske retsstat, men det kan jo være, fordi der er tomt oppe på 1. salen hos hr. Bjørn Elmquist.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg vil blot sige til hr. Knud Lind, at vi i det, jeg sagde som ordfører, faktisk har givet udtryk for, hvad vi ville sætte i stedet. Vi sagde faktisk, at man udmærket kunne indlede en dialog med disse mennesker. Jeg forklarede også, at jeg selv havde deltaget i en BZ-demonstration baget i rækken sammen med nogle andre for at sikre, at alting gik ordentligt til.

Den slags ting kan man altså gøre, hr. Knud Lind. Man ønsker ikke at spille Folketingets tid med at komme med et forbud mod at opføre sig fjollet. Så enkelt er det.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg har en enkelt bøn til hr. Knud Lind. Når nu debatten er slut og forhandlingerne – det bliver jo mange sider – kommer på tryk, så vil jeg godt bede hr. Knud Lind om at læse igennem, hvad ministeren sagde, hvad jeg sagde, hvad hr. Bjørn Elmquist sagde, og for den sags skyld hvad flere andre indledere sagde, og så sammenholde det med det, hr. Knud Lind sagde for 4-5 minutter siden, den store, afsluttende tale.

Hvis hr. Knud Lind så kan finde nogen som helst logik – jeg understreger nogen som helst logik – sammenhæng mellem det, vi sagde og gav udtryk for, og den manglende logik i det, hr. Knud Lind sagde, så synes jeg, at hr. Knud Lind skal søge at få sine skolepenge tilbage via undervisningsministeren.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg vil da meget gerne læse de forhandlinger igennem, når de kommer.

Det, der reelt er galt med den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møllers tale, er faktisk det, hr. Helge Adam Møller ikke sagde. Det er nemlig, at man reelt ikke vil gå ind i et konkret lovforslag, og at man under udvalgsarbejdet ikke ønsker at rette det til. Når man ikke vil det, så er realiteten den, at man fortsat støtter den undergravning af retsstaten, der sker, og alle de ulovligheder, der kører videre. Man vil reelt ikke gå ind i et arbejde om dette lovforslag.

Når hr. Helge Adam Møller er til landsrådsmøde eller ude i forsamlingshusene, så er det en helt anden tale, så er masken smidt, eller og-

[Knud Lind]

så er der taget en anden maske på, hvor man holder en helt anden tale til befolkningen og taler om retsstat og retsbevidsthed osv. Men når det kommer til realiteterne her i Folketinget, så er De Konservative og Venstre ikke at finde. Det er det, jeg beklager stærkt.

Ole Espersen (S):

Jeg skal også for en sikkerheds skyld sige i fravær af vores ordfører, at den fortolkning, hr. Knud Lind gav af flertallets og justitsministerens holdning, hvorefter Folketinget og ministeren godkender BZ'ernes hærværk, tyveri og vold osv., selvfølgelig er fuldstændig urimelig. Vi har sagt, at vi tager klart afstand fra og fordømmer den slags handlinger, og det ved hr. Knud Lind udmærket.

Jeg kender naturligvis også BZ Ingemanns smukke vers, men jeg tror nu ikke, at det, han tænkte på, var, at man skulle kriminalisere modstanderne. Jeg tror, hans tanke var, at den, der ikke fægter med åben pande, har svært ved at vinde en god sag. Jeg mener ikke, han har skrevet det i sine værker, men det kan være, at de, der har læst dem for nylig, ved, om man burde kriminalisere dem, der bærer maske. Det tror jeg ikke han har.

Om det vesttyske forbillede kan man roligt sige, at det ikke er noget forbillede. Det har givet store problemer, og ingen aner, hvordan det nye forbud kommer til at virke, så der er faktisk ikke ret mange andre erfaringer at hente der end dårlige.

Jeg er ked af, at hr. Knud Lind ikke kan forstå, at vi har nogle problemer med hans lovforslag, og at han ligesom antyder, at det er modvilje mod overhovedet at arbejde sagligt. Derfor vil jeg gerne stille hr. Knud Lind et enkelt spørgsmål.

Jeg kan se, at det fremgår af bemærkningerne, at man i betragtning, når man har lavet forslaget, bl.a. har taget terrorhandling, der er sket mod Shell-benzintanke. Det har været umuligt at identificere terroristerne, netop fordi der blev båret maske. Efterforskning af BZ-forbrydelserne er næsten umulig, skriver man, fordi BZ'erne bevidst bruger en maske, når de foretager deres ulovlige handlinger, og der tales videre om bevidst ulovlige handlinger.

Jeg vil spørge hr. Knud Lind, hvad baggrunden er for, at man i forslaget, hvor man ellers følger den vesttyske bestemmelse meget nøje,

medtager ordet »opløb«, hvad man ikke har i Vesttyskland.

Dernæst vil jeg spørge i relation til citaterne: Skal det ikke forstås således, at det, Fremskridtspartiet ønsker, er et maskeforbud for enhver person, der er på vej for at begå en forbrydelse? Er det ikke meningen med forslaget? Altså enhver, der er på vej med henblik på at begå en forbrydelse, må ikke bære maske. Er det ikke meningen med forslaget? Hr. Knud Lind nikker med hovedet igen, uden at jeg i øvrigt skal kommentere det nærmere. Det betyder i realiteten, at man fra Fremskridtspartiets side også ønsker at indføre et forbud mod, at bankrøvere bruger maske. Det må være rigtigt forstået. Det skal vel så formuleres på den måde, at den bankrøver, der har anvendt maske, skal have en særlig hård straf, fordi det er en skærpende omstændighed. Jeg kan se, at hr. Knud Lind er enig med mig i den fortolkning.

Så burde man være konsekvent og indføre en yderligere bestemmelse, hvorefter det blev gjort til en skærpende omstændighed ikke at efterlade fingeraftryk.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Ja, man skulle ikke tro, den tidligere taler havde været justitsminister én eneste dag efter de bemærkninger, der er kommet. Hvis hr. Ole Espersen ved en eller anden tilfældig lejlighed får revet den borgerlige straffelov eller retsplejeloven ned fra hylden, så vil hr. Ole Espersen opdage, at der ofte står: Medmindre højere straf er forskyldt. Det er nogenlunde det, der står. Det indgår i det, der er endnu værre, og det gælder jo for bankrøveri i den strafferamme, der er lagt her.

Man skulle ikke tro, hr. Ole Espersen nogen sinde havde stødt på hverken retsplejeloven eller den borgerlige straffelov. Jeg beklager det dybt.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Det er jo en bekræftelse på det, jeg sagde, og det, ministeren og mange andre har sagt, nemlig at dette forslag ikke kan bruges, fordi det, som hr. Knud Lind med fuld ret siger, jo også gælder terrorhandling mod benzintanke, som nævnes som en begrundelse for at indføre for-

[Ole Espersen]

budget. Det er da klart, at en terrorhandling mod en benzintank er langt, langt alvorligere end det, at man bærer maske uden at have fået lov til det.

Så hr. Knud Linds forklaring er et glimrende eksempel på, at lovforslaget, som ministeren sagde, ikke kan bruges. Det er jeg lidt ked af at hr. Knud Lind opfatter som en tilslutning til det, BZ'erne laver af ulovligheder, hvad der naturligvis ikke er tilfældet.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg bliver mere og mere nervøs for, hvordan hr. Ole Espersen egentlig er sluppet igennem som justitsminister. Nu gik det måske heller ikke så godt. For det er realiteten, og det burde den tidligere justitsminister med sin i øvrigt faglige baggrund vide.

Lad os tage et eksempel: Denne bankrøver, som hr. Ole Espersen jo så gerne vil omtale, kunne også køre på en cykel hen til bankrøveriet, det sker ofte, og hvis det er lidt halvmørkt, har han ikke cykellygte på. Med den argumentation, hr. Ole Espersen bruger, er det faktisk lovligt at køre uden cykellygte hen og lave et bankrøveri. Sådan er det altså ikke, for det ligger således, at det selvfølgelig alt sammen indgår i den strafiltale, der rejses, at de mindre strafbare forhold indgår i de større strafbare forhold.

Det ville det også kunne gøre her. Det legaliserer ikke, at han har båret maske. Det er ikke sådan, at selve maskeringen bliver legaliseret, fordi han begår en endnu alvorligere strafbar handling. Det burde en tidligere justitsminister som den første erkende, men det kunne hr. Ole Espersen ikke.

Leif Hermann (SF):

Jeg skal afholde mig fra at tage stilling til hr. Knud Linds juridiske udredninger – det bliver ikke nemmere, jo længere tiden går – men skal komme ind på et par af de betragtninger, hr. Knud Lind kom med.

Først var der Socialistisk Folkepartis program, som efter hr. Knud Linds læsemåde skulle indeholde sætninger, hvorefter visse ikke skulle have de borgerlige rettigheder. Jeg tror, hr. Knud Lind har forvekslet det ved at læse om Fremskridtspartiets udlændingepolitik. Der står intet i SF's program, der overhovedet kan

tydes – selv ikke med den ondeste vilje af verden – som om nogen efter vores opfattelse nogen sinde ikke skulle have bestemte borgerlige rettigheder.

Det andet, hr. Knud Lind er inde på, er, at vores holdning indebærer – her slås jeg i hartkorn med så fortræffelige mennesker som justitsministeren og hr. Bjørn Elmquist – at vi reelt godkender den parlamentariske form, der anvendes, som hr. Knud Lind sagde.

Hvad er det for en uparlamentarisk form, hr. Knud Lind sigter til? Er det alene det, at man er maskeret ved en demonstration, der er uparlamentarisk? Eller er det demonstrationen, den grundlovssikrede demonstrationsret, der er uparlamentarisk? Jeg forstår godt, at hr. Knud Lind løber sur i juraen, hvis det er så enkelt, at hr. Knud Lind ikke engang ved, at vi har en grundlovssikret demonstrationsret.

Butikstyverier godkendes, siger hr. Knud Lind. Benzinstationsødelæggelserne, afbrænding af benzinstationerne godkendes, siger hr. Knud Lind. Hvem har godkendt det? Er der nogen fra Socialistisk Folkeparti, der har godkendt det? Tror hr. Knud Lind virkelig, at det bliver nemmere at retsforfølge de mennesker, der begår butikstyveri eller afbrænder benzinstationer, fordi de er maskerede? Det er jo ikke således, at man henvender sig på politistationen i forvejen og meddeler sit forehavende, hvorefter politiet så kan rykke ud og arrestere folk, fordi de er maskerede, og så give dem en tillægsstraf for det i forhold til hovedforholdet.

Jeg tror ærlig talt, hr. Knud Lind skulle prøve på at få lidt mere styr på sine egne tanker også på det her område. Det ville fremme drøftelserne her i Folketinget. Og så kunne det være, at vi, næste gang hr. Knud Lind kommer med et eller andet, kunne få en seriøs drøftelse af de problemer, som BZ-bevægelsen vitterlig rejser. Men det er åbenbart ikke hr. Knud Linds interesse. Hr. Knud Linds interesse er bål og brand og råben og skrigen, og det er ærlig talt lidt for alvorlige problemer, vi står med, til at vi kan af-færdige dem på den måde.

Bjørn Elmquist (V):

Med den risiko, at hr. Knud Lind vil opfatte det her som en kolossal provokation, som han igen må op og svare på, må jeg, ligesom hr. Helge Adam Møller gjorde det for et øjeblik siden, tage klart afstand fra den BZ-lignende taktik,

[Bjørn Elmquist]

hr. Knud Lind her lægger for dagen ved at BZ'ere vore ord heroppe fra talerstolen og udlægge dem lige præcis i den retning, som det passer ham.

At hævde, at vi skulle godkende eller indirekte acceptere, hvad der har fundet sted af den slags forbrydelser, som hr. Knud Lind sagde her fra talerstolen, er naturligvis som så meget andet, der er blevet sagt fra hr. Knud Linds side, det rene sludder og vrøvl.

Jeg kan godt forstå det, hvis nu der var nogle unge mennesker, der hørte på hr. Knud Lind og prøvede at tro på, hvad han sagde, der blev forvirrede. For tænke sig, at et æret medlem af det høje Ting kan stå og fortolke, hvad der er blevet sagt fra denne talerstol, sådan som hr. Knud Lind har gjort det! Men heldigvis er der nok ingen, der hører efter, hvad hr. Knud Lind siger, når vi kommer uden for den her sal.

Så var der nogle ideer om retsstaten og om, at vi skal give politiet gode vilkår at arbejde under. Det synes jeg lyder fornuftigt. Det vil jeg gerne være med til at støtte med hr. Knud Lind, men så må vi bede om, som vi sagde før, at det bliver nogle bedre instrumenter, nogle bedre paragraffer, nogle bedre hjemler end det, som her er forelagt for Folketinget. Jeg ser frem til, at vi med dygtig eksperthjælp fra Justitsministeriets side inden længe kan få et forslag på det her område.

Knud Lind (FP):

Jeg skal afslutningsvis sige, at det er mit håb, at de ordførere, der udadtil, i offentligheden, ikke har ønsket at støtte hverken tanken eller dette forslag, trods alt i det lukkede udvalgmøde vil arbejde anderledes seriøst med det reelle problem, der er lagt frem, og med det lovforslag, der er lagt frem her.

Jeg kan godt forstå, at man ligesom må markere sin afstandtagen her udadtil, men jeg synes, jeg bemærkede, at der var nogle af ordførerne, der trods alt var klar over, at der er nogle reelle problemer.

Derfor har jeg trods den megen polemik, der har været her, en tro på, at man med hensyn til dette lovforslag, om end ikke i dets nuværende udformning, men så i en forbedret udgave med Justitsministeriets og de øvrige ordføreres hjælp, vil kunne nå frem til et kompromis, der gør, at de øvrige partier faktisk tilkendegiver, at de ønsker, at disse uordentlige forhold ophø-

rer. Det er mit indtryk af Venstre og De Konservative og også Det Radikale Venstre, at man ikke er glad for de tilstande, vi kan godt sige ulovlige tilstande, der er i København.

Jeg ved godt, at man nærmest pr. automatik, når et andet parti fremsætter et lovforslag, må finde en eller anden undskyldning for ikke at sige ja til forslaget. I særdeleshed hvis det er Fremskridtspartiet, der har fremsat forslaget, må de alle sammen pr. automatik finde en undskyldning for ikke at gå ind for det forslag, uanset hvor reelt det er skrevet.

Der har været juridisk bistand til forslaget, det vil jeg godt gøre opmærksom på, for jeg har selvfølgelig inden for det korps, hvor jeg engang har arbejdet, forelagt det her forslag og hørt, hvad folk synes om det, inden det kom her. Derfor undrer justitsministerens holdning mig meget. Der er bl.a. den forskel, at de folk, jeg har talt med, faktisk har med anklagevirksomheden at gøre, mens de folk, justitsministeren har talt med, har lidt mere med det rent kontormæssige at gøre – for at sige det meget mildt.

Derfor vil jeg sige, at hvis man havde kritiseret mig for det punkt, så kunne jeg have forstået det. Hvis man sagde, at ordne »efter omstændighederne« faktisk kunne give et vist problem med bevisførelsen, kunne jeg have forstået det, men ikke én af ordførerne havde fat i det problem. Det viser jo, at det er nogle politiske holdninger, man skal luften, og at man egentlig ikke – end ikke justitsministeren – ønsker at gå ind i substansen i dette lovforslag, for så havde man taget fat i det reelle problem, nemlig sætningen »efter omstændighederne«, der står i § 134 b, som kan give bevismæssige besværligheder.

Desværre kom det end ikke fra justitsministeren, og det er derfor, jeg siger, at det måske mere er de kontormæssige ting, justitsministerens bagland har beskæftiget sig med, eller også har de slet ikke beskæftiget sig med det, eller justitsministeren har ikke hørt på sine folk i Justitsministeriet, for så havde justitsministerens tale i dag været en anden og lidt mere saglig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 21:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne vedrørende postspærring i forbindelse med konkurs og betalingsstandsning.

Af Leif Hermann (SF) m.fl.
(Fremsat 2/11 89).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Justitsministeren (Engell):**

Forslaget fra SF er en genfremsættelse af tidligere beslutningsforslag fra SF's side, og det går ud på, at skifteretten kun i særlige tilfælde skal kunne træffe afgørelse om postspærring for skyldnere under konkurs. Postspærring skal kun kunne ske, hvis de betingelser, som man kender i strafferetsplejen, for indgreb i meddelelseshemmeligheden er opfyldt.

Da det tidligere forslag blev behandlet her i folketingssalen, sagde min forgænger som justitsminister, at han havde bedt Konkurslovsudvalget om en forhåndsudtalelse om reglerne om postspærring, og jeg kan oplyse, at vi forventer, at denne udtalelse vil foreligge inden udgangen af denne måned. Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet iværksætte en kort høringsrunde, og herefter vil jeg vurdere, om der skal tages lovgivningsinitiativer. Det må være med det udgangspunkt, at regeringen og regeringspartierne tager stilling til, om der er behov for et lovinitiativ på området.

Derfor synes jeg nok, at SF er lidt for tidligt ude i denne sag. De ændringer af konkursloven, som i givet fald skal gennemføres, skal naturligvis være velforberejdede, således at vi ikke pludselig står med en lovgivning, der ikke er anvendelig i det praktiske retsliv. Da Konkurslovsudvalget stadig væk arbejder med spørgsmålet om postspærring, vil jeg ikke gå ind i en nærmere analyse af enkelthederne i det forslag, som SF har fremsat.

Jeg vil gerne fremhæve, at forslaget om at anvende de straffeprocessuelle regler, når man skal tage stilling til postspærring i konkurs, efter min mening skyder over målet. Det er jo ikke kriminelle forhold, som man efterforsker her. Det eneste formål med postspærring er at sørge for, at bostyret, skifteretten, får fuld klarhed over, hvad der er af aktiver og gæld i et konkursbo.

Hvis jeg endelig skal drille forslagsstillerne lidt, så vil jeg sige, at man tilsyneladende ikke har hørt godt nok efter, da det tidligere forslag blev behandlet, for allerede dengang blev det jo sagt, at der ikke i dag er mulighed for at lave postspærring ved betalingsstandsning.

Ole Espersen (S):

Vi er positivt indstillet over for forslaget, men vi kan naturligvis også afvente Konkurslovsudvalgets betænkning, som jeg forstår foreligger i løbet af en måneds tid. Man må i den forbindelse konstatere, at det vel nok er et par år siden, at disse problemer opstod, så det har taget lidt lang tid.

Vi er altså positive over for intentionerne i SF's forslag, men vil selvfølgelig afvente og se, om der skulle komme noget, der bør tages med i betragtning, fra udvalgets side.

Pernille Sams (KF):

Det er jo ikke mange måneder siden, vi sidst havde en debat om nøjagtig samme spørgsmål, hvor vi ønskede at afvente Konkurslovsudvalgets udtalelse.

Da ministeren nu har oplyst, at Konkurslovsudvalget vil afgive en forhåndsudtalelse om dette spørgsmål allerede inden jul, mener vi, det er rigtigt, at vi fortsat afventer denne udtalelse, inden vi laver ændringer på det område, som er meget komplekst, og hvor der indgår mange hensyn.

Traberg Smidt (V):

Vi må jo alle sammen være enige om, at forslaget sådan set er sympatisk i sine intentioner, men man kunne godt få den tanke, at det måske ikke er et særlig praktisk forslag. Jeg har benyttet lejligheden til at snakke med nogle praktiskere på området, siden vi debatterede forslaget sidste gang, og det er jo ikke så længe siden. På langt de fleste anstændige kontorer, hvor sådan noget forekommer, går posten videre dagen ef-